

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/133/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320202069
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8320202069.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci manželov W. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q.. A. XXX/XX, B. a T. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, B., právne zastúpenej JUDr. Ľudmilou Kavuličovou, advokátkou, 26. novembra 1510/3, Humenné, za účasti maloletých detí W. Y., nar. XX.XX.XXXX a Ľ. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo T. Y., T. T., nar. XX.XX.XXXX a W. Y., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v B., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu vo zväzku XX, T. XXXX, N. B. XXX, W. W..Č.. XX r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode z v e r u j e mal. W. Y., nar. XX.XX.XXXX a mal. Ľ. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletých zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otca z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. W. Y. sumou po 100,-- eur mesačne a na mal. Ľ. Y. sumou po 95,-- eur mesačne, ktoré bude poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

IV. Stretávanie otca so synmi súd neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 25.06.2020 bol súdu doručený návrh rozvod manželstva podaný manželom, ktorý bol odôvodnený tým, že manželstvo bolo uzatvorené po krátkej, zhruba 4-mesačnej známosti a bolo spočiatku harmonické, neskôr po narodení druhého syna sa manželský vzťah začal uberať nesprávnym smerom a príčinou rozvratu je zmena správania aj povahy manželky tak, že táto spolu s deťmi začala čoraz častejšie tráviť čas u svojich rodičov a nemala záujem o trávenie spoločného času s manželom. V polovici roku 2016 manželka opustila spoločnú domácnosť a po jej odchode zo spoločnej domácnosti je medzi manželmi vážne narušená komunikácia aj citová väzba, ktoré manžel považuje za tak vážne rozvrátené, že neplní a ani nemôže plniť svoj účel a nevidí nádej na obnovenie riadneho manželského spolužitia. Navrhol, aby súd manželstvo účastníkov konania rozviedol a deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, bez určenia vyživovacej povinnosti.

2. Manželka sa k návrhu vyjadrila písomne prostredníctvom svojej právnej zástupkyne tak, že manžel v návrhu uvádza nepravdy a za príčinu rozvratu manželstva považuje manželove klamstvá, alkoholizmus, agresívne správanie a jeho nezáujem o spoločný rodinný a manželský život. Nakoľko tento nezáujem

mu vyčítala alebo s ním nesúhlasila, dochádzalo zo strany manžela aj k fyzickým útokom a to ťahaním za vlasy, kopaním, bitím päšťami po celom tele, vyhánaním z domu, hasením svetla, vypínaním televízora a nútením sedieť potme, pričom sa necítila bezpečne, preto hľadala útočisko u svojich rodičov spolu s deťmi. Stav, ktorý nastal, manželovi vyhovoval na vyvolávanie dojmu, že je rozvedený. Manžel si bez vedomia manželky do domu nasťahoval 19-ročnú milenku a opakovaným zrádzaním dôvery manželku uistil v tom, že rozvod je jediným správnym riešením stavu, v ktorom sa ocitli. S návrhom na rozvod manželka súhlasila, ale nesúhlasila s návrhom manžela na striedavú osobnú starostlivosť, lebo ho považuje za účelový s cieľom vyhnúť sa plateniu vyživovacej povinnosti. Tento návrh považuje za pomstu a citové vydieranie manželky, pričom v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 8P/348/2019 bola schválená dohoda rodičov o výške vyživovacej povinnosti otca voči deťom a stretávanie s L. prebieha podľa rozsudku a W. stretávanie s otcom odmieta.

3. Na pojednávaní konanom dňa 02.02.2021 právna zástupkyňa v tom čase právne zastúpeného manžela uviedla, že nakoľko existuje právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým sú upravené práva a povinnosti k maloletým deťom na čas do rozvodu a v tomto rozhodnutí je upravené aj stretávanie otca s mladším synom, preto upustili od návrhu na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti, rešpektujúc vek aj želania detí navrhli, aby boli chlapci zverení do osobnej starostlivosti matky a aby bolo upravené stretávanie aspoň s mladším synom a čas stretávania bol rozšírený na viac času tráveného s otcom, lebo syn rád majstruje preto chce, aby otec mal zagarantovaný rozsah stretávania, lebo matka rešpektuje iba súdne rozhodnutie.

4. Z písomného podania kolízneho opatrovníka z 08.02.2021 vyplynulo, že rodičia od začiatku roka 2017 nežijú v spoločnej domácnosti. Od tej doby starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka za finančnej pomoci svojich rodičov. Otec na výživu maloletých detí prispieva v zmysle rozsudku a matka s maloletými deťmi býva v 5-izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve jej rodičov a deti majú vytvorené podmienky pre svoj vlastný priestor, hranie, pokojný spánok a uloženie oblečenia. Matka je od februára 2019 nezamestnaná, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá prídavky na deti vo výške 24,95 eur na každé maloleté dieťa. Starostlivosť o deti zabezpečuje výlučne matka, za finančnej pomoci svojich rodičov. Podľa vyjadrenia matky, otec sa s maloletým L. stretáva podľa rozsudku a mladší syn je s otcom aj v telefonickom kontakte, maloletý W. otca odmieta, lebo mal byť svedkom fyzických útokov zo strany otca na matku. Zo správy ďalej vyplynulo, že v čase návštevy v domácnosti boli prítomní aj obidvaja maloletí. W. je v školskom roku 2020/2021 študentom prvého ročníka Strednej odbornej školy v B., odbor automechanik a štúdium ho veľmi baví, lebo rád majstruje a opravuje rôzne stroje. L. je žiakom šiesteho ročníka Základnej školy W. Y. S. M. B.. Obaja v škole dosahujú dobré výchovnovzdelávacie výsledky. W. kolíznemu opatrovníkovi oznámil, že sa s otcom nechce stretávať, presvedčenie je trvalé a nič na tom meniť nebude, lebo vzťah s otcom považuje za problémový, lebo mu nevie zabudnúť ako sa správal k matke a aj k nemu. S otcom nie je vôbec v kontakte, naposledy ho otec kontaktoval v SMS správe, v ktorej ho pochválil za vysvedčenie, ktoré mu matka poslala na mobilný telefón. Maloletý W. však na SMS správu od otca nereagoval a ani reagovať nemieni s uvedením, že otec mu na Vianoce nič neposlal a nikdy mu nič neposiela. Maloletý W. prezentoval, že sa nechce ďalej rozprávať o otcovi a jeho želanie bolo kolíznym opatrovníkom rešpektované. L. pred kolíznym opatrovníkom uvádzal, že k otcovi chodí každú nedeľu a nechce na tom nič meniť, lebo si na to zvykol. Návštevy u otca hodnotil tak, že sa k nemu otec správa dobre a stále mu vraví, aby sa cítil ako doma. Dodal, že v predchádzajúcich rokoch dostával od otca na Vianoce finančnú hotovosť 50,- eur, no tento rok mu dal otec 20,- eur s odôvodnením že chce, aby si vybral nejakú vec a on mu ju zakúpi ako dar. Keď si však už vybral čo chcel, otec ho odmietol a povedal mu, že nepovažuje túto vec za potrebnú a nijak ju nevyužije, preto sa L.Í. rozhodol, že od otca už viac nebude nič pýtať, no aj napriek tomu má s ním dobrý vzťah a je rád, keď ho môže navštíviť. V období pred zákazom vychádzania absolvovali spolu rôzne výlety a chodia na vychádzky do lesa. V súčasnosti pri jeho návštevách trávajú väčšinu času doma u otca, kde sa rozprávajú alebo pozerajú televíziu. Stretnutia s otcom v stanovenom čase mu vyhovujú a nechce nič meniť. Otec maloletých detí zostal bývať v rodinnom dome na adrese trvalého pobytu. Rodinný dom je dvojpodlažný, otec býva na vrchnom poschodí sám. Obýva 4 izby, ktoré sú zariadené potrebným nábytkom. Pri pohovore otec uviedol, že so svojimi synmi by sa rád stretával a má záujem sa na úprave styku dohodnúť s matkou maloletých detí. Na súde prebiehalo konanie o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, počas ktorého sa rodičia nevedeli najprv dohodnúť na úprave styku otca s maloletými deťmi a pre odmietavý prístup W. k otcovi, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určil u maloletých detí nízku mieru ohrozenia a odporučil rodinu na vykonávanie opatrení v Centre pre deti a rodiny v B. a navrhol vykonať opatrenia - odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii

a na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a poskytovať rodine psychologické a sociálne poradenstvo. Cieľom odporúčania bola úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a rodiny najmä prostredníctvom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností, aby nedošlo k psychickej traume u maloletého W. a taktiež k zhoršeniu rodičovských vzťahov zo strany otca k synovi, pričom zo záverečnej správy z Centra pre rodiny a deti v B. vyplynulo, že prebehlo spolu 6 konzultácií s rodinou. Konzultácie prebiehali so sociálnou pracovníčkou aj psychologičkou s cieľom posilňovania rodičovských a sociálnych zručností, aby nedošlo k psychickej traume u W. a taktiež k zhoršeniu rodičovských vzťahov zo strany otca k synovi, avšak tento cieľ sa nepodarilo naplniť, lebo rodina prišla už v čase, kedy W. nemal s otcom takmer žiadny kontakt už dva roky. W. uvádzal, že počas týchto dvoch rokov to boli iba telefonáty zo strany otca, prípadne sms správy, na ktoré nereagoval, obťažovali ho. Napriek tomu sa kolízny opatrovník s W. intenzívne stretával a hľadal možnosti, ako obnoviť, či budovať jeho vzťah s otcom, ale W. reakcia bola stále odmietavá na priblíženie sa k otcovi a sám nebol ochotný urobiť či navrhnúť nič. Počas práce s rodinou vyplynula potreba pracovať aj na vzťahu L. s otcom, ktorý sa s otcom stretával, aj keď len sporadicky a mali aj telefonický kontakt. L. aj otec boli vedení k nastaveniu pravidiel stretávania sa, a to hlavne určenia si dní, ktoré bude L. tráviť s otcom. Z psychologických konzultácií vyplynula pokračujúca spolupráca, kde aj naďalej sú ústrednou témou vzťahu medzi jednotlivými členmi rodiny. V rodinnom systéme ide o vzájomné prelnutie vzťahov a vzájomné ovplyvňovanie vzťahov medzi jednotlivými členmi (napr. konfliktný vzťah medzi rodičmi má dopad na deti a pod.). Ešte výraznejší vplyv a dopad je v rodinách po rozvoде. V rodine je najvýraznejší konfliktný vzťah medzi W. a otcom a medzi rodičmi. Cieľom práce - pracovať na zlepšovaní vzťahov s W. na možnostiach zlepšenia, pričom W. dospel k vlastnému rozhodnutiu otca nestretávať, čo aktuálne nedokáže a ani nechce zmeniť. W. má vzhľadom na svoj vek právo na slobodné rozhodnutie a práve z tohto dôvodu sme zmenili spoluprácu na edukáciu otca o možnostiach, ako pracovať na vzťahu s W. (čo môže robiť a ako preukazovať W. záujem o neho aj keď sa spolu nebudú stretávať). Keďže počas spolupráce s jednotlivými členmi boli zistené komplikácie v stretávaní sa L. s otcom, práca smerovala na odstraňovanie možných prekážok práve v tomto vzťahu. S otcom sa pracovalo na spôsobe komunikácie, trávení voľného času a pravidlách, ktoré by mal dodržiavať. S L. sa pracovalo i na odvahe otcovi „nevyhovieť“ a povzbudzovaní ho v slobodnejšej komunikácii s oboma rodičmi. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately po prešetrení pomerov na strane oboch rodičov a po pohovore s maloletými deťmi navrhol, aby v prípade rozvođu manželstva rodičov zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a stretávanie otca s maloletým L. navrhli ponechať každú nedeľu od 13.00 hod. do 16.00 hod. a stretávanie otca s W. navrhli neupravovať. Výživné zo strany otca pre maloletého W. navrhli určiť vo výške 120,- eur mesačne, pre maloletého L. vo výške 80,- eur mesačne.

5. Podaním zo dňa 23.02.2021 právna zástupkyňa v tom čase zastúpeného manžela v prípade rozvođu navrhla oboch maloletých zveriť do osobnej starostlivosti matky a otec aby bol zaviazaný prispievať na ich výživu na W. sumou po 80,- eur mesačne a na maloletého L. sumou po 70,- eur mesačne a v tomto podaní zároveň manželkou tvrdenú neveru popieral a považuje ju za výmysel manželky s tvrdením, že mimomanželský pomer mala jeho manželka s mužom, o ktorom povedala, že je finančným poradcom a mala mať mimomanželský pomer aj na svojom bývalom pracovisku s uvedením, že do týchto skutočností mali byť zatiahnuté aj deti s konštatovaním, že matka negatívne ovplyvňuje vzťah detí k ich otcovi. Otca mrzí, že starší syn ho odmieta, avšak napriek jeho snahe názor syna rešpektuje a verí, že v budúcnosti sa ich vzťah znova obnoví, preto nežiada úpravu stretávania so starším synom a chce, aby bol styk upravený iba s mladším L., ale styk upravený v dohode rodičov považuje za veľmi obmedzený. K otázke výživného uviedol, že matka je dlhodobo nezamestnaná a o prácu dlhodobo nejaví záujem, pričom jej v tom nebránia žiadne zdravotné dôvody a nevyhovovala jej žiadna práca aj napriek snahe manžela jej zamestnanie nájsť. Keďže deti sú vo veku, kedy nevyžadujú celodennú starostlivosť, mohla a mala sa prípadne rekvalifikovať tak, aby sa aj ona zamestnala. Manželka uvádza mesačné výdavky na bývanie vo výške 450,- eur, avšak táto suma je nepravdepodobná, lebo v tomto byte bývajú aj jej rodičia. Manželov príjem v mesiaci január bol 545,42 eur, z ktorých platí výživné podľa rozsudku 8P/348/2019 vo výške 195,- eur a výživné na manželku vo výške 100,- eur (podľa rozhodnutia súdu 12Pc/8/2020). Okrem toho platí inkaso 68,41 eur, internet 11,39 eur, za televíziu 9,30 eur a úhradu za mobilné služby vo výške 10,- eur mesačne. Má výdavky na stravu, oblečenie a hygienické potreby spolu vo výške 200,- eur a zakupuje lieky za 15,- eur mesačne. Pre nedoplatok na elektrine očakáva zvýšenie preddavku na 39,70 eur. Raz ročne kupuje drevo za 700,- eur a platí aj poisťku za auto vo výške 8,14 eur. Raz ročne platí aj miestnu daň vo výške 61,- eur a poplatok za komunálny odpad vo výške 20,49 eur, preto výdavky po ich sčítaní sú približne vo výške 633,02 eur, preto jeho výdavky prevyšujú jeho príjem, preto žiada určiť výživné v rozsahu spolu 150,- eur na obe deti.

6. Právna zástupkyňa manželky podaním na č.l. 88 doplnila vyjadrenie, v ktorom uviedla, že mimomanželský pomer nikdy nemala a vzhľadom na násilnícku povahu manžela o ňom ani nikdy neuvažovala a po odhalení nevery manžela, sa tento svoju neveru ani nesnažil vysvetliť a k manželom uvádzanému jej zlému vplyvu na deti uviedla, že ako matka spravila maximum preto, aby sa vzťah zlepšil, ale výroky otca pred synom, že W. nie je jeho synom, nemôžu viesť k zlepšeniu týchto vzťahov a uviedla, že ani stretávanie mladšieho nie jej bezproblémové. K nezájmu tvrdenému manželom nájsť si prácu uviedla, že do 14.02.2019 bola zamestnanou a finančne nezávislou aj napriek tomu, že roky vykonávala prácu, ktorá nezodpovedala jej vzdelaniu. Aj dnes aktívne spolupracuje s úradom práce, bola zaradená do projektu úradu práce, požiadala o financovanie počítačového kurzu, ktorý úspešne absolvovala a požiadala aj o účtovnícky kurz, ktorý jej bol síce zamietnutý, ale sa o to pokúsila znova a výsledok zatiaľ nepozná. Stále sleduje portály, registruje sa u zamestnávateľov v pracovných agentúrach a rozposiela žiadosti o prijatie do práce. Náklady na domácnosť uhrádza zo svojej životnej poisťky a tvrdenie, že rodičia s ňou bývajú v spoločnej domácnosti nie je pravdivé, lebo títo majú svoje samostatné bývanie. Manželka uviedla, že manžel sa snaží vyvolať dojem nedostatku finančných prostriedkov a že nie je schopný uhrádzať výživné. Uviedla, že manžel vlastní s bratom dva rodinné domy a podiel v množstve pozemkov a časť odpredal aj ako stavebný pozemok. Ďalej uviedla, že manžel počas dlhých rokov ich spolužitia v rokoch 2011- 2018 ukladal svoju výplatu na svoj účet a finančné prostriedky vôbec nevyužíval a všetky výdavky spojené s domom, ktorý je v jeho vlastníctve (preto mal manželku vyhadzovať) platil sám a je otázne, z akých peňazí, pričom mu mala prispievať aj jeho matka. Svoje výdavky aj sumu, ktorú dával matke vo výške 100,-eur si mal zarobiť vedľajším príjmom, ktorý bol za práce s traktorom, za murárske práce a údržbárske práce. Matka svoje výdavky kvantifikovala sumou 167,- eur na byt, elektrina 46,- eur, plyn 10,- eur, komunálny odpad 61,- eur, antik 19,92 eur, batéria do auta 64,- eur, benzín 20,- eur, prezutie pneumatík 20,- eur, poisťné za auto 97,- eur, technická kontrola auta 45,- eur, životné poistenie 71,- eur, životné poistenie 637,- eur ročne, úrazové pripoistenie 12,66 mesačne, poistenie L. 15,98 eur, poistenie W. 27,79 eur, sporenie 15,- eur, splácanie kreditnej karty mesačne po 60 eur. Náklady na deti matka kvantifikovala na C. na základnú umeleckú školu 28 eur, školské pomôcky 53 eur, nákup monitora 283,- eur, počítač súčiastky 61,- eur, web kamera 20,- eur, toner 50,- eur, kancelársky papier 12,- eur, pracovný odev 107,- eur, oblečenie a obuv na obe deti kvantifikovala sumou 207,- eur, dar pre L.L. 50,- eur, ošetrovanie W. u stomatológa 10,- eur, úhrada kreditu obom synom po 12,- eur, spolu 24,- eur na mesiac. Náklady na stravu matka kvantifikovala sumou od 350-400,- eur mesačne, ďalších výdavkov na domácnosť sumou vo výške 54,- eur a hygienické potreby sumou 20,- eur mesačne.

7. Kolízny opatrovník súdu doručil správu zo šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí zo dňa 26.04.2021, z ktorého záveru vyplynulo, že medzi otcom a matkou sa odohrala hádka, svedkom ktorej boli obaja maloletí, počas ktorej otec mal fotografovať a natáčať auto s matkou a deťmi a otec po oslovení starším synom začal vulgárne na matku nadávať a pri tejto hádke sa starší syn matky zastával, mu mal otec vykričať, že si myslí, že nie je jeho biologickým otcom a mal sa syna aj pokúšať napadnúť a až po príchode policajnej hliadky sa mala situácia ukludniť. Na nasledujúci deň mal mladší syn s otcom tráviť rodičmi dohodnutý čas, ale tak neurobil s uvedením, že ho otcove chovanie sklamalo a smutne mal pred kolíznym opatrovníkom uviesť, že si myslel, že aj po rozvode rodičov bude mať pekný a dobrý vzťah s otcom tak ako to vidí aj u svojich kamarátov, ktorých rodičia sú rozvedení a uviedol, že u otca sa necíti dobre a má z neho strach. Pred kolíznym opatrovníkom mal maloletý uviesť, že otca nenávidí a navštevovať ho nechce. Zo správy ďalej vyplynulo, že otec mladšieho syna v deň kedy mali tráviť čas, syna kontaktoval sms správou tak, že otec očakával, že sa stretnú, ale do stretnutia syna nenúti a celá vzniknutá situácia otca mrzí.

8. Podľa ust. §-u 22 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len ZoR), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

V zmysle ust. §-u 23 ods. 1 ZoR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Súd v súlade s ust. §-u 23 ods. 2 ZoR, zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada.

Súd pri rozhodovaní o rozvoďte vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa ust. §-u 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Ustanovenie §-u 18, upravuje vzťahy medzi manželmi tak, že manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú v zmysle ust. §-u 19 ods. 2 ZoR, manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd a podľa odseku (3), na výkon povolenia a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

9. Posudzujúc návrh a samotný vzťah účastníkov konania, oboznámením sa s ich písomnými podaniami, výsluchom, v zmysle vyššie uvedených ustanovení, súd dospel k názoru, že sú splnené zákonom stanovené podmienky pre zrušenie manželstva rozvozom. Vzhľadom na výnimočnosť predmetu konania a jeho spoločenskú ochranu zakotvenú v základných zásadách Zákona o rodine, podľa ktorých :

Článok 1

Manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

Článok 2

Rodina založená manželstvom je základnou bunkou spoločnosti. Spoločnosť všetky formy rodiny všestranne chráni.

Článok 3

Rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.

Článok 4

Všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny.

Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie.

10. Vyhodnocujúc vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že od manželov nie je možné očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Zároveň súd dospel k názoru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel. Vychádzal pritom z dôvodov uvedených v návrhu, z ich písomných podaní, z ktorých vyplynulo, že manželia niekoľko rokov nežijú v spoločnej domácnosti a ich vzájomne nezhody významnou mierou narušili spoluzitie manželov tak, že si navzájom nie sú oporou, spolu nehospodária a nevychoávajú spolu deti pochádzajúce z manželstva. Miera narušenia manželského spoluzitia je daná dôvodmi jeho narušenia. Súd preto vyhodnotil manželstvo ako vážne narušené a rozvrátené.

11. Podľa §-u 100 Civilného mimosporového poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvoďte.

Podľa §-u 62, odsek 1 a 2, Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa §-u 62 odsek 4 a 5, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stara. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa §-u 65, odsek 1, Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa §-u 75, odsek 1, Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Po vyhodnotení príčin rozvratu manželstva a aj jeho intenzity súd manželstvo účastníkov rozviedol a vzhľadom na konsenz rodičov v tom, že obaja zhodne uviedli, že v prípade rozvodu navrhujú oboch synov ponechať v starostlivosti matky, ktorá sa o synov sama od opustenia spoločnej domácnosti stará. Pri určení vyživovacej povinnosti súd vychádzal z vymeriavacích základov zistených v sociálnej poisťovni, z ktorých vyplynulo, že otcov vymeriavací základ za rok 2020 predstavuje priemerne mesačne sumu 990,- eur a za rok 2021 jeho vymeriavací základ v zamestnaní je vo výške 785,- eur, pri jeho výdavkoch, ktoré v konaní preukázal, dostatočný na to, aby zvládol participovať na výžive sumami 100,- eur na staršieho W. a sumou 95,- eur na mladšieho L.. Výdavky matky na zabezpečenie výživy pre maloletých súd vyhodnotil ako bežné, primerané veku detí. Nie je bez významu aj skutočnosť, že v konaní, ktoré tomuto konaniu predchádzalo, o úprave práv a povinností (8P/348/2019) k maloletým deťom na čas do rozvodu, boli obaja rodičia spôsobilí uzavrieť rodičovskú dohodu v septembri minulého roka, v ktorej sa otec zaviazal prispievať na oboch synov v rovnakom rozsahu a po rozvode manželstva otcovi zanikne povinnosť platiť manželke výživné na manželku určené v súdnom konaní sumou v rozsahu 100,- eur mesačne. Námietky otca, ktoré otec uvádzal v tom, že matka sa dlhodobo nesnaží nájsť si prácu, súd považoval za nedôvodné, lebo z lustrácie v sociálnej poisťovni bolo zistené, že matka bola počas trvania manželstva zamestnanou až do februára 2019 a ani po strate posledného zamestnania jej tento stav nevyhovuje, lebo v konaní preukázala absolvovanie svojej rekvalifikácie a doložila aj množstvo odpovedí zamestnávateľov, ktorí odpovedali na jej žiadosti o zamestnanie. O stretávaní súd rodičov nerozhodoval, lebo starší zo synom s otcom stretávanie odmieta a aj jeho vek, ktorý je vo veku blízkom dospelosti, vylučuje, aby bol do stretávania s otcom nútený. Mladší zo synov, L., otca v súčasnej dobe po hádke s matkou aj starším bratom tiež odmieta, preto je súd toho názoru, že autoritatívne rozhodnutie o úprave styku by vhodné nebolo, preto súd stretávanie neupravil.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.

U p o z o r n e n i e : Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že opäť prijíma svoje predošlé priezvisko.